

NIEUWE MUZIEK OP DE DOM

9 september 2017 11:00

Oscillation (2017, 8'00)

Componist Dimitris Roubos (GRE, 1997)

Pasacalle - 24 bell-strokes passacaglia (2017, 6'00)

Componist Juan Luis Montoro Santos (ESP 1991)

Caribell (2017, 7'00)

Componist David Azaglo (GHA 1990)

Toccata voor Beiaard (1996, 9'00)

Componist Leo Samama (NLD 1951)

Growth is Form (2017, 4'00)

Componist Chris Williams (AUS 1986)

selected after the Gaudeamus Call for Scores

- sonance | re-sonance... (2017, 7'00)

Componist Nathanael Gubler (CHE 1992)

selected after the Gaudeamus Call for Scores

Een Draaikolk Vernietig Nie (2017, 4'00)

Componist Roche van Tiddens (ZAF 1990)

De Toren (1988, revision 2000, 11'00)

Componist Louis Andriessen (NLD 1939)

Winnaar Gaudeamus Award 1959

Malgosia Fiebig - carillon

Oscillation

Een toelichting is niet van toepassing voor deze compositie.

Programme note is unnecessary for this composition.

Pasacalle - 24 bell-strokes passacaglia

De beiaard is een instrument voor het volk. Het is gratis muziek in de publieke ruimte, voortkomend vanuit het hart van de stad. Passanten kunnen even blijven staan om te luisteren, een stille plek opzoeken om het hele concert mee te krijgen, of het gewoon als achtergrondmuziek bij hun wandeling beleven. Er is geen podium en het geluid van het kloppen worden vermengd met alledaags straatgeluid.

Pasacalle is bedoeld als kader waarin de rijke verbintenissen tussen carillonmuziek en alledaagse omgevingsgeluiden benadrukt worden. Het werk bestaat uit 24 aanslagen van de laagste klok, lage, midden- en hoge motieven (gebaseerd in de lage partialen) verschijnen en verdwijnen geleidelijk, waardoor momenten van stilte en het nagalmen van de klok ruimte laten voor omgevingsgeluid, dat voor de klankwereld van het stuk net zo belangrijk is als de beiaard.

The Carillon is an instrument for the people. It is free public music emerging from the town centre. One can stop and listen for a while, go to a quiet place and listen to a whole concert, or even just use it as ambient music for a walk. There is no stage, and the sounds of the bells are continuously mixed with the everyday sounds from the streets.

Pasacalle is meant to be a framework for emphasizing the rich relation between the carillon music and the everyday sounds of our surroundings. Organized in 24 strokes of the lowest bell, low, medium, and high motives (based in the low bell partials) gradually appear and disappear, leaving some moments of silence and bell reverberations for the surrounding sounds, which take a role as important as the carillon inside the sound world of the piece.

Caribell

Dit stuk werd geïnspireerd door het nummer vier, nadat Azaglo erachter kwam dat het vierde het grootste interval is dat met een hand gespeeld kan worden op het carillon. Caribell kent vier toonhoogtes, en het ritme wordt bepaald door middel van wiskundige relaties op basis van het getal vier.

This piece was inspired by the number four, after Azaglo learned that the fourth is the largest interval that can be played by one hand on the Carillon. Limiting the piece to four pitches, and working out the rhythm by using mathematical relations based on the number four, Caribell was composed.

Toccata voor Beiaard

De Toccata voor carillon ontstond in de lente van 1996 als gevolg van een verzoek van de Stichting Raadhuisconcerten Hilversum voor de opening van de Dudokmanifestatie. Dit verzoek werd financieel ondersteund door het Fonds voor de Scheppende Toonkunst. De Toccata is precies wat de titel aangeeft, een mild virtuoos spelstuk dat beiaardier Freek Bakker op 18 april 1996 ten doop hield.

Later is het veelvuldig in binnen- en buitenland uitgevoerd, met name door de Utrechtse Dombeiaardiers Arie Abbenes en Malgosia Fiebig. Het uitgangspunt was een helder en ook expressief stuk voor carillon te schrijven, zeker daar waar expressie door de aard van de klankvoortbrenging niet een vanzelfsprekend onderdeel van het repertoire voor carillon is. De Hilversumse stadsarchitect Dudok, wiens honderdste geboortjaar in 1996 gevierd werd, hield echter niet alleen van heldere, duidelijke en evenwichtige structuren (zoals uit zijn talrijke bouwwerken blijkt), maar ook van expressieve, romantische muziek, zoals die van Brahms en Richard Strauss. De structuur van de Toccata is als die van een rijgdraad met een beperkt aantal onderscheiden kralen, nu eens in krachtige stralende kleuren, dan weer gedempt en warm van toon. De Toccata is opgedragen aan Freek Bakker en aan Jaap Hamel, de voorzitter van de Stichting Raadhuisconcerten Hilversum.

The Toccata for Carillon was composed in the spring of 1996, in response to a request from the Stichting Raadhuisconcerten Hilversum, in occasion of the opening of the Dudokmanifestation. This request was supported financially by the Fonds voor de Scheppende Toonkunst. The Toccata is, as its title indicates, a mildly virtuosic piece and was premiered by carillonneur Freek Bakker on 18 April 1996.

Later, the piece has been performed home and abroad, mainly by the carillonneurs of the Dom in Utrecht, Arie Abbenes and Malgosia Fiebig. The aim was to write a clear and expressive work for carillon, especially since, due to the way in which the sound is produced, expressivity is not an obvious part of the carillon repertoire. The Hilversum town architect Dudok, whose hundredth birthday was celebrated in 1996, did not only have a predilection for clear and balanced structures (as his numerous buildings show), but also for expressive, romantic music by composers such as Brahms and Richard Strauss. The structure of the Toccata resembles a tacking thread with a limited numbers of distinct beads, now in powerful shining colours, and then again muted and warm of tone. The Toccata is dedicated to Freek Bakker and Jaap Hamel, the chairman of the Stichting Raadhuisconcerten Hilversum.

Growth is Form

Williams is gefascineerd door klokken als geluid, symbool en structuur. In dit stuk maakt hij gebruik van het Steinhaus-Johnson-Trotter-algoritme, een algoritme voor het creëren van patronen die welbekend zijn bij klokkenluiders en ook wel 'plain changes' worden genoemd. Hierbij worden repetitieve fragmenten steeds herhaald op subtiel verschillende manieren. De 'plain changes' creëren elke mogelijke volgorde van een serie, door slechts het veranderen van de plaats van twee elementen (bijv. noten) bij iedere herhaling. De vorm van het stuk komt

volledig voort uit het idee om deze 'changes' te laten klinken. Dit idee van het ontstaan van een vorm door groei, zoals ook in de natuur gebeurt, is een belangrijk onderdeel van de algehele levensfilosofie van de componist. Dit stuk is opgedragen aan Robyn Holmes ter gelegenheid van haar pensioen.

Williams is captivated by bells as sound, symbol and structure. This piece uses the Steinhaus-Johnson-Trotter algorithm, an algorithm for creating patterns long known to bell-ringers and sometimes referred to as the "plain changes", to subtly and constantly vary repeating phrases. The plain changes create every possible ordering of a series while only ever changing the position of two elements (i.e.notes) in each repetition. The form of the piece grows entirely out of letting these 'changes ring'. This idea of form emerging through growth, as a biological principle, is held closely to the composer as a general philosophy in life. .

This piece is dedicated to Robyn Holmes as a gift upon her retirement.

- sonance | re-sonance...

De beiaard is een instrument met unieke akoestische eigenschappen; wanneer de klok eenmaal geluid is, kan deze niet meer gedempt worden. Dit betekent dat het geluid als een schaduw in de lucht blijft hangen en vermengt met het geluid van andere klokken. Op die manier ontstaan mooie resonanties. Aangehouden noten kunnen alleen geproduceerd worden door het herhaaldelijk luiden van de klok. Dit effect past goed bij Gublers artistieke idee om klanken van een gelijksoortig timbre maar verschillende structuur met elkaar samen te laten smelten. Hierbij ligt de focus op het zeer korte moment waarop de twee klanken langzaam met elkaar vermengen en een nieuwe, oneindig complexe klankkleur creëren. Dit werk zou gezien kunnen worden als een akoestische analogie van de abstracte schilderijen van de schilder Gerhard Richter, die een grote invloed heeft gehad op Gublers esthetica.

The Carillon is an instrument which has unique acoustic characteristics: Once played, the bell can not be muted, which means that the sound remains like a shadow in the air, blending over any other bell-sound and creating beautiful resonances. Sustained notes can only be produced by constant repetition. This effect fits well with Gubler's artistic idea of blending sounds of similar timbre but different structure into each other, with the focus lying in the extremely short moment where both are slowly merging into each other, creating a new, infinitely complex colour. (An acoustic analogy to the abstract paintings of the composer's favorite painter, Gerhard Richter, who has profoundly influenced his aesthetics).

Een Draaikolk Vernietig Nie

Een Draaikolk Vernietig Nie is gebaseerd op de tornado van 1674, die een deel van de Utrechtse Sint-Maartenskerk vernietigde, maar niet de Domtoren. Een muzikale tornado wordt gecreëerd door het laten wentelen van muzikaal materiaal rondom een tonaal centrum. Melodische contouren geven de wervelende winden weer die wolken stapelen en regen verspreiden. Het tonale centrum vormt het oog van de tornado. Lage

klokklinken zijn voorbehouden voor de speciale momenten waarop, op basis van wetenschappelijke modellen, de bliksem hoogstwaarschijnlijk inslaat tijdens een storm. De klanken oscilleren tussen de twee toonhoogtes en gaan ook langzaam omlaag. Door het hele stuk heen ontwikkelen de akkoorden zich in de richting van de klank van de lage klok. Hierbij wordt voortdurend geëxperimenteerd met de onharmonische structuur van de klok en de unieke effecten van het instrument.

Een Draaikolk Vernietig nie (Afrikaans for 'one tornado does not destroy') is based on the tornado of 1674 which destroyed part of the Saint Martin's cathedral but not the Domtoren. A tornado is created by musical material spinning around a pitch center. Melodic contours represent the swirling winds which build up clouds and disperse the rain. The pitch center forms the central gravity of the tornado. Low bell sounds are reserved for special moments in time which are based off the scientific modeling of when lightning is most likely to strike during a storm. The sounds oscillate between two pitches and also gradually descend. Throughout the piece the chords develop using the low bell moments as a destination, continually experimenting with the inharmonic structure of the bell and unique effects of the instrument.

De Toren

Klokkentorens geven de tijd aan. In het stuk De Toren wordt hiernaar verwezen. Het stuk werd geschreven voor het carillon van de Domtoren in Utrecht. Na de oorlog werd Andriessen door zijn vader meegenomen naar de Domtoren om naar de luidklokken te luisteren. Dit was een van de sterkste muzikale ervaringen uit zijn vroege jeugd.

In opdracht van Utrecht Middeleeuwse Kerkenstad, met financiële steun van de Johan Wagenaar Stichting. Opedragen aan Tineke van der Wal en met dank aan Arie Abbenes.

Clock towers are used to indicate time. This is what the piece, De Toren, refers to. After the war, Andriessen's father took the him to the Dom Tower to listen to the carillon bells. This was one of the most important musical experiences in his early childhood. Commissioned by Utrecht Middeleeuwse Kerkenstad with financial support from the Johan Wagenaar Stichting Dedicated to Tineke van der Wal, with thanks to Arie Abbenes.

Malgosia Fiebig

Malgosia Fiebig - Stadsbeiaardier van Utrecht en Nijmegen. Malgosia studeerde aan de Muziekacademie van Gdansk, alwaar zij haar Master of Music behaalde voor orgel en koördirectie. In 1999 volgde ze een cursus beiaard bij Gert Oldenbeuving en werd de eerste naoorlogse beiaardier van de St. Catharinakerk in Gdansk, na 60 jaar stilte. Na twee jaar werd ze tevens benoemd tot beiaardier van de stadhuisbeiaard in het centrum van Gdansk. In 2004 verhuisde ze naar Nederland en behaalde een jaar later een Bachelor of Music in Carillon Performance bij Arie Abbenes aan de Nederlandse Beiaardschool. Ze studeerde af als Master of Music in juni 2007 bij Frans Haagen en Henk Verhoef. Ze won reeds verscheidene eerste prijzen bij internationale beiaardcompetities en gaf beiaardconcerten in heel Europa, Curaçao en de VS.

Malgosia Fiebig is the city carillonneur of Utrecht and Nijmegen. She studied at the Music Academy of Gdansk, where she earned a Master of Music in Organ Performance and Choral Conducting. In 1999 she followed a carillon course led by Gert Oldenbeuving and which she became the first carillonneur of St. Catherine's Church in Gdansk after 60 years of silence. In 2001 she was appointed a second carillon in the City Hall Tower in the heart of Gdansk. In 2004 she moved to the Netherlands and a year later received a Bachelor of Music in Carillon Performance with Arie Abbenes at the Dutch Carillon School. She graduated as Master of Music in June 2007 with Frans Haagen en Henk Verhoef. Fiebig's carillon concerts have been heard throughout Europe and the US.

Vertaling: Laura Roling

Gaudeamus Agenda

2 november 2017 - **Gaudeamus @ Le Guess Who?**

met Visible Cloaks, Sarah Davachi en Circuit (de band van Gaudeamus artist-in-residence Jerzy Bielski)

10 december 2017 - **GMW Sessies #17**

met try-outs van Miranda Driessen's Koerikoeloem en vibrafoon & electronics duo Plastiknova

21 december 2017

Konstantyn Napolov "**The Dutch Golden Collection**" in Kunstruimte KuuB met als speciale gast Gaudeamus musician-in-residence Maya Fridman